

Причорноморська
Фундація
Права

ПРИЧОРНОМОРСЬКА ФУНДАЦІЯ ПРАВА

**Матеріали
Міжнародної
науково-практичної конференції
«Актуальні питання
реалізації чинних
національних та міжнародних
нормативно-правових актів»
м. Одеса, 16-17 березня 2012 р.**

Частина I

Одеса 2012

УДК 34.01 (083)
ББК Х511я431

Актуальні питання реалізації чинних національних та міжнародних нормативно-правових актів: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, Україна, 16-17 березня 2012 р.). – Одеса : у 3-х частинах. – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2012. – ч. 1. – 120 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на Міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання реалізації чинних національних та міжнародних нормативно-правових актів».

Для студентів, аспірантів, викладачів, науковців юридичних вищих навчальних закладів, представників судових та інших правозастосовчих органів держави, адвокатів, представників юридичних громадських організацій.

УДК 34.01 (083)
ББК Х511я431

Усі матеріали подаються у авторській редакції.

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику, необов'язково відображають позицію організаторів Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання реалізації чинних національних та міжнародних нормативно-правових актів».

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА.....	9
Булавіна С.Є., Булавін О.О. ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ КОЛИШНЬОГО СРСР У 20-30 РОКАХ ХХ СТ.	9
Врублевський П.С. СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЖАНДАРМЕРІЇ У АВСТРО-УГОРСЬКІЙ МОНАРХІЇ.....	11
Городецька Ю.Ю. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ ТА ДІТЕЙ З ВАДАМИ РОЗУМОВОГО АБО ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНИХ УСТАНОВАХ.....	12
Дегтяр Г.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ЮРИДИЧНОЇ СФЕРИ.....	14
Єсяпенко А.О. РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ ЧАСІВ ПЕТРА І: ПОЛІТИЧНІ, СОЦІАЛЬНІ І КУЛЬТУРНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ	16
Левченко В.Є., Лівенцов А.А. СПІВВІДНОШЕННЯ І РЕАЛІЗАЦІЯ ЛЕГАЛЬНОСТІ ТА ЛЕГІТИМНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	18
Олійник А.О. ВВЕДЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ В ДІЮ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	19
Сидоренко В.В. СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОЇ ДІЇ.....	21
Степанченко О.С. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИОКРЕМЛЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ МДЖГАЛУЗЕВИХ ОБ'ЄДНАНЬ НОРМ ПРАВА	23
Фуфалько Т.М. КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ.....	24
Цимбал В.О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ (20-30 РР. ХХ СТ. ТА СЬОГОДЕННЯ)	25
Чепель О.О. ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ ПРАВА В ПРОЦЕСІ ПРАВОРЕАЛІЗАЦІЇ	27
Чумак Р.В. ПРОФЕСІОНАЛЬНО-ПРАВОВОЕ МЫШЛЕНИЕ ЮРИСТА	28
Шукайло О.І. АКТУАЛЬНІСТЬ ДЕОНТОЛОГІЧНОГО КОДЕКСУ	30
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО.....	32
Адашис Л.І. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА ТА ЇЇ ЕЛЕМЕНТИ	32
Бакумов О.С. ПРОБЛЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ВИБОРЧОГО ПРАВА В УКРАЇНІ.....	34
Безсонова М.В. КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ В МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПОЛІТИЧНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ	36

не регулюються в рамках лісового законодавства та не підпадають під управління природно-ресурсового виконавчого органу – Державного агентства лісових ресурсів України.

Зважаючи на специфіку зелених насаджень, доцільно говорити про необхідність об'єднання норм що регулюють правовий режим зелених насаджень в нову окрему групу, яка б увійшла до складу екологічного права. Названі вище узагальнення є обґрунтованими і достатніми для визнання інституту правового режиму зелених насаджень як комплексного інституту в системі галузі екологічного права.

Література:

1. Про благоустрій населених пунктів: Закон України від 6.09.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. - № 49. - Ст. 517.
2. Пряхін Є. В. Адміністративно-правове регулювання і забезпечення дотримання правил благоустрою населених пунктів в Україні: автореф. дис. на здоб. наук. ст. к.ю.н.: спец. 12.00.07 / Пряхін Євген Васильович. – Львів, 2007. – 22с
3. Петров В. В. Природоресурсовое право и правовая охрана окружающей среды: Учебник / Под ред. В. В. Петрова. – М.: Юрид. лит., 1988. – 251с
4. Шуплецова Ю. И. Вещные права на природные ресурсы. Публичные и частные интересы / Ю. И. Шуплецова. – М.: Юриспруденция, 2007. –150с.
5. Кобецька Н. Р. Екологічне право України. Навч. посібник / Н.Р. Кобецька. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 352с
6. Толкаченко О.В. Правове регулювання охорони зелених насаджень населених пунктів / О.В. Толкаченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2010. – Том 23 (62). - № 2. – С. 350-356.

Лисанець О.С.

*асистент кафедри земельного та аграрного права
Національного університету «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»
м. Харків, Україна*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКОВОГО ОБІГУ ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

Реформування земельних відносин в Україні триває вже понад 15 років. Протягом усього трансформаційного періоду проблема ефективного використання земельних ресурсів завжди була в центрі уваги українського суспільства і держави. Адже побудова ринкових відносин у аграрному секторі економіки України передбачає застосування всіх чинників, в тому числі й землі, в єдиному ринковому середовищі. Помилковими слід вважати висловлювання, що до початку проведення в Україні земельної реформи рух земельних ділянок був повністю відсутній. Іх обіг відбувався внаслідок купівлі-продажу, дарування, успадкування приватних житлових будинків. Проте реформування земельних відносин, проведення роздержавлення, паювання та приватизації сільськогосподарських земель, які раніше перебували у власності держави, потребують формування повномасштабного ринку землі. З огляду на сучасний динамізм економічних процесів, сьогодні виникла гостра потреба в розширенні досліджень у цьому питанні.

Найбільш дискусійним питанням державного регулювання земельних відносин в умовах сьогодення є проблема запровадження ринкових механізмів продажу земель. Майже кожен політик і державний діяч через значний суспільний інтерес змушений висловлювати власну позицію щодо цього питання. Адже, третину населення України складають жителі сільських населених пунктів, які або самі у власності мають земельні ділянки, виділені їм у процесі паювання земель колгоспів, або серед їх близьких родичів є такі особи. І саме їх питання продажу земель сільськогосподарського призначення стосується безпосередньо. Тому досить актуальним питанням сьогодення є розробка та запровадження дієвих механізмів правового впливу та регулювання суспільних відносин пов'язаних із продажем земель.

Зазначимо що неодноразово на всіх рівнях серед державних діячів, політиків, економістів і науковців у різних сферах наголошувалося на значенні якісних механізмів продажу земель сільськогосподарського призначення в Україні. Від успішного функціонування ринку землі залежить «продовольча безпека держави й раціональне й екологічне використання її найціннішого багатства – земельних ресурсів» [1, с.6], підвищення ефективності аграрного виробництва, розвиток ринкових перетворень в аграрному секторі економіки. Подальша доля соціально економічних перетворень на селі залежить від формування такої моделі земельного ринку, яка відповідає інтересам селян, сільських товаровиробників і всього суспільства. Основними принципами формування цивілізованого ринку сільськогосподарських земель є, по-перше, обов'язкова соціальна орієнтація земельного ринку на реалізацію інтересів селян; по-друге, обґрунтоване державне регулювання ринку землі, створення системи важелів впливу держави на ринковий обіг землі, по-третє, виважений і диференційний підхід до участі суб'єктів земельного ринку в укладенні угод щодо купівлі-продажу землі; по-четверте,

поступовість включення приватних сільськогосподарських угідь у ринковий обіг: по-п'яте, обмеження тінювих спекулятивних операцій на земельному ринку [2, с.214].

Мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення є запровадженим в Україні зі вступом в силу чинного Земельного кодексу України 01.01.2002р. Сьогодні скасування мораторію можливе за умови набрання чинності Законами України «Про державний земельний кадастр» та «Про ринок земель», але не пізніше 01.01. 2012 року, визначивши особливості обігу земель державної та комунальної власності і земель товарного сільськогосподарського виробництва. Всім стає зрозумілим, що існування мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення обмежує конституційні права власників земельних ділянок, що закріплені ч.1 ст.90 Земельного кодексу України: «Власники земельних ділянок мають право продавати або іншим шляхом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину». Мораторій продовжується до 1 січня 2013 року навіть не зважаючи на те, що його існування стримує створення цивілізованого земельного ринку та замість вирішення існуючих проблем призводить до нагромадження нових. У той же час дієвих заходів щодо досягнення мети встановлення мораторію (створення інфраструктури ринку, системи гарантування прав на землю, автоматизованої системи державного земельного кадастру тощо) у повному обсязі так і не вжито.

Самі органи державної влади неодноразово наголошували на таких негативних наслідках продовження мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення, як:

1) концентрація більшої частини земель сільськогосподарського призначення у власності найменш економічно активної частини сільського населення (пенсіонерів та осіб перед пенсійного віку), що не має належних професійних знань та фізичних можливостей займатися землеробською роботою;

2) отримання земельних ділянок сільськогосподарського призначення у спадщину особами, що проживають в містах, інших країнах, та не мають наміру займатися сільськогосподарським виробництвом і управляти земельними активами, що призводить до невикористання земель сільськогосподарського призначення;

3) зниження інвестиційної привабливості української аграрної економіки, що пов'язане з підвищенням ризику вкладень внаслідок неможливості іпотечного кредитування сільського господарства під заставу земельних ділянок тощо.

В Україні назріла економічна необхідність запровадження ринку землі сільськогосподарського призначення. Формування ринку землі передуватиме копітна праця, спрямована на забезпечення збалансованої системи відносин, що задовольнятиме інтереси власників земельних паїв, виробників агропродукції та держави. У свою чергу держава повинна сприяти підвищенню ефективності сільськогосподарської діяльності та сформувати механізми, які б обмежили оборот земельних ділянок у ринковій сфері і запобігали б спекуляціям на ринку земель сільськогосподарського призначення через встановлення заборони на перепродаж земель на термін від одного до трьох років після її придбання, а також введення податку певного розміру на доходи у разі передачі права власності на землю або спеціальний податок на перепродаж земельних ділянок у розмірі не менш третини від одержаного прибутку. У разі продажу земель слід надавати перевагу тим покупцям, які купуватимуть земельні ділянки оптимальної з економічного та екологічного поглядів площі.

За таких умов державна підтримка повинна бути спрямована на формування спеціалізованих фінансових установ як із кредитування, так і з мобілізації довгострокових ресурсів населення, зниження відсоткових ставок, у тому числі в порядкування системи державного субсидування аграрного сектора та житлового будівництва; продовження термінів іпотечного кредитування на основі розвитку інститутів вторинного кредитування. Усі ці заходи потребують удосконалення нормативно-правового забезпечення земельних відносин. З огляду на це вирішальну роль у регулюванні процесу формування ринку землі повинна відігравати держава.

Література:

1. Прадун В.П. Актуальні проблеми удосконалення земельних відносин у контексті програми дій «Порядок денний на XXI століття / В.П. Прадун, В.М. Трегобчук // Землевпорядкування – 2002. - №3. – С 3-8

2. Сучасна земельна політика України / Юрченко А.Д., Греков Л.Д., Мірошніченко А.М., Кузьмін А.В. – К.: Вид-во «Інтертехнологія», 2009. – 260с.